

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/72/2025
Identifikačné číslo spisu:	1323010035
Dátum vydania rozhodnutia:	08.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Klemanič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1323010035.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Emila Klemaniča a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Martina Luptáka, PhD., MBA na neverejnom zasadnutí konanom 8. júla 2026 v Bratislave, v trestnej veci obvineného U. W., o dovolaní obvineného proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/4/2023, z 13. februára 2023

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného U. W. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III trestným rozkazom, sp. zn. 3T/4/2023, z 13. februára 2023, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 18. mája 2023, uznal okrem iného aj obvineného U. W. za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tam uvedenom skutkovom základe. Za to mu bol podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného zákona zaviazal obvinených solidárne nahradiť poškodenému U. Z., nar. XX. U. XXXX, bytom X. Y. XX/A, O., škodu vo výške 56,40 eur.

Proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/4/2023, z 13. februára 2023 podal obvinený U. W. vlastnoručne napísané dovolanie (č. l. 338 a rub spisu), v ktorom namietal chyby a vady vykonávaných procesných úkonov. Podľa obvineného v jeho prípade prišlo k porušeniu § 2 Trestného poriadku a je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Dovolanie (č. l. 357 - 358 spisu) doplnila aj ustanovená advokátka JUDr. Lenka Erdős (opatrenie, sp. zn. B3-3T/4/2023, z 29. júla 2025, č. l. 350 spisu, ktorá pre podanie dovolania splnomocnila JUDr. Rastislava Hanulaya, č. l. 359 spisu) s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V dovolaní v podstate uviedol, že: „Odsúdený poukazuje na to, že vzdanie sa práva na podanie odporu musí byť rovnako ako každý iný právny úkon vykonané slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne. V predmetnom prípade sa mal odsúdený vzdať práva na podanie odporu proti trestnému rozkazu v situácii, keď bol predvedený, v stave obmedzenej slobody, podľa jeho tvrdenia pod vplyvom

drog a bez reálnej možnosti poradiť sa s obhajcom. Dokonca mu malo byť zo strany súdu uvedené, že v prípade, ak by si podal odpor proti trestnému rozkazu, tak pôjde do väzby, čo na neho pôsobilo ako nátlak zo strany súdu. Podľa názoru odsúdeného preto nemožno hovoriť o platnom procesnom úkone. Odsúdený je ďalej toho názoru, že pri úkone, ktorý má nezvratné následky (definitívne zbavenie možnosti na kontradiktórne hlavné pojednávanie), mal byť poučený o práve žiadať ustanovenie obhajcu. Z obsahu zápisnice takéto poučenie nevyplýva, pričom odsúdený tvrdí, že poučený nebol. Ide teda o zásadné porušenie práva na obhajobu garantovaného čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Napokon, skutočnosť, že odsúdený odmietol podpísať predmetnú zápisnicu, podporuje záver o tom, že odsúdený nesúhlasil s jej obsahom, resp. že v zápisnici nebol zachytený skutočný priebeh úkonu. Odsúdený je toho názoru, že toto jasne spochybňuje jednoznačnosť a dobrovoľnosť jeho prejavu vôle o vzdaní sa odporu.“

Podľa obvineného k zásadnému porušeniu práva na obhajobu prišlo tým, že: „jeho vzdanie sa práva na podanie odporu nebolo vykonané slobodne, vedome a jednoznačne, nakoľko k tomuto malo dôjsť pod nátlakom, nemal reálnu možnosť uplatniť jeho právo na obhajobu a poradiť sa s obhajcom pred rozhodnutím o vzdaní sa práva na podanie odporu, existujú dôvodné pochybnosti o platnosti úkonu, pri ktorom sa mal odsúdený vzdať práva na podanie odporu, nakoľko odsúdený odmietol podpísať zápisnicu, čo mohlo znamenať jeho nesúhlas s obsahom predmetnej zápisnice.“

S ohľadom na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku vyslovil, že v konaní prišlo k zásadnému porušeniu práva odsúdeného na obhajobu, zároveň aby zrušil dovolaním napadnutý trestný rozkaz ako aj rozhodnutia na toto rozhodnutie obsahovo nadväzujúce a vec vrátil Mestskému súdu Bratislava I na nové konanie a rozhodnutie.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III vo vyjadrení k podanému dovolaniu z 1. decembra 2025, v ktorom uviedol: „Obvinený síce v rámci podaného dovolania predostrel argumentáciu vo vzťahu k vzdaní sa práva podať odpor voči vydanému trestnému rozkazu sp. zn. 3T/4/2023 zo dňa 13.2.2023, ku ktorému malo dôjsť na výsluchu dňa 18.5.2023, avšak táto podľa môjho názoru nie je spôsobilá vyvolať akékoľvek právne účinky vo vzťahu k splneniu zákonnej podmienky podania opravného prostriedku voči rozhodnutiu, ktoré je napádané dovolaním. S uvedenou situáciou sa pritom vysporiadal aj samosudca Mestského súdu Bratislava I v odôvodnení rozhodnutia zo dňa 28.9.2023, ktorým podľa § 64 Trestného poriadku odmietol obvinenému povoliť navrátenie lehoty na podanie odporu voči vyššie označenému trestnému rozkazu, pričom s jeho argumentáciou sa možno v plnom rozsahu stotožniť.“

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie je nevyhnutné odmietnuť, keďže obvinený pred podaním dovolania nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby, okrem ministra spravodlivosti, môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že jednou z podmienok pre prípadné vo výsledku pozitívne podanie dovolania, ktorú musia oprávnené osoby (okrem ministra spravodlivosti) splniť, je využitie ich zákonného práva na podanie riadneho opravného prostriedku (s výnimkami uvedenými v druhej a tretej vete tohto ustanovenia). Nesplnenie tejto podmienky je neodstrániteľným nedostatkom dovolania, ktorý má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373

ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd konštatuje, že ak obvinený U. W. v konaní vedenom pred Mestským súdom Bratislava III nevyužil svoje právo podať proti trestnému rozkazu súdu prvého stupňa odpor, a to so slovami „vzdávam sa práva podať odpor“, ktoré uviedol v zápisnici o výsluchu z 18. mája 2023 (č. l. 236 spisu), deklaroval tak svoju spokojnosť s trestným rozkazom vo všetkých jeho výrokoch. Obvinený neskôr podal žiadosť o navrátenie lehoty na podanie odporu proti trestnému rozkazu 9. júna 2023, s ktorou sa následne vysporiadal Mestský súd Bratislava I uznesením, sp. zn. B3-3T/4/2023, z 28. septembra 2023 (č. l. 279 a rub spisu) tak, že podľa § 64 Trestného poriadku podnet na navrátenie lehoty na podanie odporu proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/4/2023, z 13. februára 2023 odmietol.

V takom prípade sa použije záver, že obvinený sa v ďalšom konaní nemôže procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, ak sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral (*vigilantibus leges sunt scriptae* - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, *vigilantibus iura* - právo je na strane ostrážitých, *vigilantibus non dormientibus iura subveniunt* - právo pomáha bdelym, nie spiacim).

Najvyšší súd dopĺňa, že pod podaním riadneho opravného prostriedku v predmetnom konaní by napriek tomu nebolo možné rozumieť len využitie práva podať odpor proti trestnému rozkazu podľa § 355 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku. Odpor podaný obvineným proti trestnému rozkazu nie je možné stotožňovať s pojmom riadny opravný prostriedok (ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Trestného poriadku) z dôvodu, že priamo nevyvoláva prieskumné konanie týkajúce sa rozhodnutia, proti ktorému smeruje. Podanie odporu je procesný úkon, ktorým strana v konaní pred súdom odmieta „skrátenu“ formu predmetného trestného konania a s ktorým zákon v dôsledku jeho včasného podania osobou na to oprávnenou ukladá súdu povinnosť prejednať vec na hlavnom pojednávaní v zmysle § 355 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku. Naopak, pod riadnym opravným prostriedkom treba rozumieť podanie odvolania proti rozsudku, ktorým by súd rozhodol po zrušení trestného rozkazu na základe riadne a včas podaného odporu prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní - R 8/2011.

Najvyšší súd uzatvára, že nakoľko obvinený v konaní pred Mestským súdom Bratislava III nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, nesplnil tak podmienku pre podanie dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Táto právna skutočnosť súčasne predstavuje neodstrániteľnú chybu konania, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd pre úplnosť dopĺňa, že iný procesný postup by prichádzal do úvahy len v tom prípade, ak by dovolanie podal minister spravodlivosti, ktorý na rozdiel od ostatných osôb oprávnených na podanie dovolania disponuje uvedeným právom bez využitia možnosti podania riadneho opravného prostriedku [t. j. aj proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorým je trestný rozkaz - § 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku]. V dôsledku absencie Trestným poriadkom predpokladaných formálnych podmienok preto najvyšší súd ďalej bližšie neskúmal právnu argumentáciu obvineného obsiahnutú v podanom dovolaní; vyššie formulovaný záver najvyššieho súdu o prípustnosti dovolacieho prieskumu napadnutého trestného rozkazu ministrom spravodlivosti, hoc aj na podklade identickej právnej argumentácie ako je tá, ktorú prezentoval v podanom dovolaní obvinený, tým nie je dotknutý.

Obiter dictum neušlo pozornosti dovolaciemu súdu, že Okresný súd Bratislava III v hlavičke dovolaním napadnutého trestného rozkazu zabudol uviesť meno sudkyne „JUDr. Iveta Halvoňová“ tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 354 písm. a) a b) Trestného poriadku, kde: „Trestný rozkaz obsahuje a) označenie súdu, meno a priezvisko samosudcu, ktorý trestný rozkaz vydal a b) dátum a miesto vydania trestného rozkazu“ Uvedené pochybenie najvyšší súd musel vytknúť, avšak takáto chyba nemá za následok zrušenie predmetného trestného rozkazu z tohto dôvodu.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného U. W. odmietol postupom podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.